

та е още тъй слабо психологическа, че може да се каже, че е само инстинктивна или биологическа. Но макаръ още нераздѣлна и не-прогресивна, тя си има своето огромно значение, давайки положителни и отрицателни резултати.

Съ необходимото душевно развитие, груповиятъ животъ започва да напредва и да се одухотворява отъ все по нарастващи душевни сили, подражания, съперничество, нѣкакъвъ алtruизъмъ. Чрезъ това се внася нѣщо ново, което, чрезъ обичаите и навиците се задържа,увѣковечава и предава на поколенията, съставя социалната традиция и социалната наследственост, която става толкова реална и могъща, колкото физиологическата наследственост. Първата се поддържа чрезъ възпитанието и подражанието, а втората — чрезъ самия актъ на раждането.

Съ влизането въ сила на новите душевни и социални сили, човѣкътъ става по-пластиченъ и напредничавъ, а заедно съ това такъвъ става и груповия животъ. До като хората се владѣятъ само отъ незнайни, тѣмни, стихийни свои сили, тѣ действатъ неразумно, фатално; когато, обаче, се пробуди индивидуалното въ душата, човѣкътъ може вече да разбира, избира, предпочита, да се ржководи отъ принципи, а заедно съ това цѣлиятъ груповъ животъ се осмисля, става податливъ на напредъкъ и подобрене. До като въ примитивната група всѣки действа въ името на своите лични инстинкти, представлява свѣтъ затворенъ за другите, а външната солидарност произхожда отъ това, че природата у нисшето човѣчество е еднаква у всички, въ напредналата група солидарността произхожда и отъ това, че, благодарение на офор-